

SECURITY

magazín

ROČNÍK XXVII | 02/2020

WWW.SECURITYMAGAZIN.CZ 89KČ

#Covid19 a jeho vliv na komerční bezpečnost

Rozhovor s generálním ředitelem SECURITAS Janem Peroutkou

Rozhovory s prezidentem AOBP Jiřím Hynkem a předsedkyní Výboru
pro obranu Janou Černochovou

Kyberbezpečnost v Q1/2020

Test Acronis True Image 2020

NEWSLETTER ASOCIACE TECHNICKÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB GRÉMIUM ALARM

plk. v. v. JUDr. RNDr. Vlastislav Man, MBA
 Lektor EUROPEAN INSTITUTE
 Ing. Vladislav Stanko, MBA, LL.M.
 Managing Director for EU, Serbia & Russia EUROPEAN INSTITUTE
<https://www.european-institute.cz/>

VĚDA
 VÝZKUM
 VÝVOJ
 VZDĚLÁNÍ

FOCUS

Ústavní právo občanů České republiky nabývat, držet a nosit zbraně a střelivo – ano, či ne?

Constitutional right of Czech Republic citizens to acquire, hold and wear weapons and ammunition - yes or no?

Úvod

Zejména v posledních deseti letech dochází k zhoršování bezpečnostní situace v celosvětovém měřítku, včetně Evropy. Nikoliv klid, spolupráce a vzájemná pomoc států, účinná řešení lokálních i celosvětových zdravotních, sociálních, ekologických i vzdělanostních problémů, ale naopak jsme svědky intenzivního zbrojení, vzájemného vyhrožování, vojenského napadání atp. v případech některých států. Není dne, abychom se nedozvěděli ze sdělovacích prostředků o přírodní katastrofě, o pokračování válečného konfliktu v některé z afrických či arabských

zemí, o krutostech Islámského státu a v poslední době o teroristických útocích, zejména v Evropě. K tomu se navíc přidala i krize migrační. Nepříznivé události, které se dříve stávaly tisíce kilometrů od České republiky (dále jen „ČR“), se dnes týkají okolních států v Evropě. Co bylo dříve vzdálené (viz událost 8. ledna 2017 v Jeruzalémě – teroristický útok kamionem do skupiny vojáků), je dnes pro ČR blízké (viz události ve Francii, Velké Británii, Belgii, Spolkové republice Německo aj.).

I když se ČR účastní dlouhodobě svou vojenskou pomocí různých konfliktů, např. v Afghánistánu či v Iráku, na

území ČR zatím nedošlo k žádné akci označitelné za teroristický útok klasického charakteru, tedy politicky motivovaného násilí, jehož cílem je (vedle přímých obětí a škod) vyvolání atmosféry strachu ve společnosti. Ani v roce 2018 nedošlo na území ČR k žádné události, která by naplňovala všechny znaky teroristického útoku podle § 311 trestního zákoníku č. 40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů. ČR zatím není ani cílovou migrační stanicí. To však pro futuro (pro budoucnost) vůbec neznamená, že k výše uvedeným událostem a jevům nemůže dříve či později dojít i v ČR.

¹ČR však lze z hlediska potenciálního působení teroristických organizací i nadále považovat za zemi, kterou osoby podezřelé z napojení na teroristické organizace mohou zneužívat jako tranzitní zemi a popř. jako logistickou základnu.

Ve výše uvedených souvislostech je pak především na nejvyšších orgánech veřejné moci (zejména parlamentu, prezidentovi republiky a vládě) a vojenských a bezpečnostních strukturách, aby v předstihu formulovaly, realizovaly a také řádně vysvětlovaly různá rozhodnutí a opatření legislativního, organizačního i informačního charakteru. Jedině tak lze mimo jiné předejít narůstání nervozity v české společnosti, panice a strachu u jednotlivých občanů ČR i cizinců pobývajících na našem území (např. turistů). Je však otázkou, zda by k tomu reálně přispěl zamítnutý návrh skupiny poslanců týkající se zakotvení ústavního práva občanů ČR nabývat, držet a nosit zbraně a střelivo.

I.

Ústavní pořádek ČR, tvořený Ústavou ČR, Listinou základních práv a svobod, ústavním zákonem č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR a dalšími ústavními zákony, nikde výslovně nestanoví a neupravuje právo občanů ČR nabývat, držet a nosit zbraně a střelivo. Uvedená problematika (režim) je však velmi podrobně upravena

(včetně vymezení základních pojmů a kategorií zbraní a střeliva, nabývání vlastnictví, držení a nošení zbraně a střeliva, vydání, vzdání se a odnětí zbrojního průkazu, povinností držitele zbrojního průkazu, zbrojní licence, registrace zbraní a průkazu zbraně, vývozu, dovozu a tranzitu zbraní a střeliva, provozování střelic, zadržení zbraně, střeliva nebo dokladu, zabezpečení zbraní a střeliva, svěření zbraně, veřejného vystavování zbraní a střeliva, ustanovení o nakládání s municí, výkonu státní správy, včetně přestupků na úseku zbraní a střeliva fyzických, právnických a podnikajících fyzických osob, atd.) pouze na úrovni běžného zákona, kterým je zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů, který nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2003, a který byl již 29krát novelizován. Podle aktuálního znění § 1 odst. 1 zákon o zbraních zapracovává příslušné předpisy Evropské unie, podle § 1 odst. 2 písm. a) se uvedený zákon nevztahuje, není-li dále stanoveno jinak, na zbraně,

střelivo a munici, které jsou nabývány nebo drženy ve výzbroji ozbrojenými silami ČR, bezpečnostními sbory, Vojenským zpravodajstvím nebo ozbrojenými silami anebo sbory jiných států při jejich pobytu na území ČR, překračování státních hranic ČR a průjezdu přes území ČR nebo přeletu nad územím ČR podle zvláštního právního předpisu nebo mezinárodní smlouvy, která je součástí právního řádu, a jsou určeny k plnění jejich úkolů. O zbraňové legislativě ČR lze říci, že je poměrně kvalitní. Pro ilustraci lze také uvést, že v ČR k 1. lednu 2017 bylo 300 307 držitelů zbrojních průkazů, kteří měli registrováno 801 532 zbraní všech kategorií, k 1. červenci 2018 bylo 303 517 držitelů zbrojních průkazů, kteří měli zaregistrováno 834 416 zbraní všech kategorií. V celkovém měřítku na počet obyvatel ČR však počet držitelů zbrojního průkazu není vysoký – zhruba 3 % obyvatel ČR.

²Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

³Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

⁴Zákon č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství, ve znění pozdějších předpisů.

⁵Např. zákon č. 31/1999 Sb., o pobytu ozbrojených sil jiných států na území ČR, ve znění pozdějších předpisů.

II.

Dne 3. února 2017 předložila skupina poslanců Poslanecké sněmovně (dále jen „PS“) návrh novely ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky (dále jen „ÚZB“). Skupina poslanců navrhla, aby čl. 3 ÚZB byl doplněn o odstavec 3, který by zněl takto: „(3) Občané ČR mají právo nabývat, držet a nosit zbraně a střelivo k naplňování úkolů uvedených v odstavci 2. Toto právo může být zákonem omezeno a zákonem mohou být stanoveny další podmínky jeho výkonu, je-li to nezbytné pro ochranu práv a svobod druhých, veřejného pořádku a bezpečnosti, životů a zdraví nebo pro předcházení trestným činům.“ Novela ÚZB by nabyla účinnosti patnáctým dnem po její vyhlášení. Návrh novely ÚZB byl rozeslán poslancům jako tisk č. 1021/0 dne 6. února 2017. Podle důvodové zprávy návrh novely ÚZB vycházel z aktuálního vývoje politické a bezpečnosti situace v

ČR i v blízkém okolí. Cílem doplnění ÚZB bylo vytvoření prostoru pro zachování a využití existujících specifických národních podmínek v oblasti civilního držení zbraní v ČR a začlenění existujícího systému držení střelných zbraní na dobrovolné bázi občany ČR mimo rámec bezpečnostních sborů a ozbrojených sil do komplexního, státem zabezpečovaného a garantovaného rámce zajišťování bezpečnosti ČR. Účelem návrhu novely ÚZB bylo rovněž reagovat na nově zesilující bezpečnostní hrozby, zejména pokud jde o nebezpečí násilných aktů, např. izolovaných teroristických útoků (a obdobných asymetrických hrozeb), aktivních útočníků, popř. jiných násilných hybridních hrozeb. Návrh novely ÚZB též vycházel ze skutečnosti, že ochrana zejména tzv. měkkých cílů nemůže být nikdy plně zajištěna bezpečnostními kapacitami státu, které nemohou být v stálém dosahu kdykoliv a kdekoliv,

kde se vyskytují lidé. Navrhovaný systém začlenění držitelů zbraní do rámce zajišťování bezpečnosti ČR - i s ohledem na základní fakt, že změna ÚZB je formulována jakožto právo - předpokládá toliko dobrovolnou účast osob majících zájem nabývat, držet a nosit zbraně. Stát by se touto novelou ÚZB aktivně hlásil ke spolupráci s legálními držiteli zbraní, přičemž by je považoval za své spojence. Navrhované ústavní právo by se samozřejmě netýkalo osob majících nelegální zbraně a střelivo. Uvedený návrh tedy nelze chápat jako výzvu k hromadnému (obecnému) a ničím neomezenému ozbrojování občanů ČR. Držitelé zbraní by museli dodržovat i nadále přísné podmínky stanovené zákonem č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů.

⁶Text čl. 3 odst. 2 ÚZB zní: „Státní orgány, orgány územních samosprávných celků a právnické a fyzické osoby jsou povinny se podílet na zajišťování bezpečnosti České republiky. Rozsah povinností a další podrobnosti stanoví zákon“.

III.

Návrh byl též zaslán vládě k vyjádření stanoviska. Je zajímavé, že vláda na svém jednání dne 3. března 2017 k uvedenému návrhu nezaujala stanovisko. Organizační výbor dne 23. března 2017 doporučil projednání návrhu a určil jako zpravodaje poslance Marka Bendu. Dne 12. dubna 2017 proběhlo 1. čtení uvedeného návrhu na 56. schůzi PS a dne 7. června 2017 2. čtení, kdy návrh zákona prošel obecnou i podrobnou rozpravou na 57. schůzi PS. Projednávání tisku bylo navrženo na pořad 59. schůze PS (od 27. června 2017). 3. čtení proběhlo 28. června 2017 na 59. schůzi PS, přičemž návrh novely ÚZB byl schválen ústavní třipětinovou většinou všech poslanců. Hlasovalo pro ni 139 poslanců ze 168, proti ní jich bylo 9.

Návrh zákona postoupila PS dne 24. července 2017 Senátu jako tisk 165/0. Stálá komise Senátu pro Ústavu ČR a parlamentní procedury projednala návrh novely ÚZB na své páté schůzi dne 11. července 2017 a ve svém usnesení konstatovala, že považuje návrh novely ÚZB za nepotřebný a potenciálně škodlivý z řady sedmi důvodů, které uvedla v senátním tisku č. 165/3. Pro ilustraci uvedme jeden z důvodů: „Ústavní úprava práva držet zbraně je komparativně zcela unikátní. Najdeme ji v USA, Guatemale, Mexiku, Haiti a v závislosti na interpretaci zřejmě i v Íránu. V Ústavě USA, jež je pro další americké státy

v tomto ohledu vzorem, má taková úprava specifické historické důvody, ukotvené v realitách 18. století, jež jsou jen stěží přenositelné. V minulosti se podobná práva objevovala i v ústavách dalších latinskoamerických zemí, postupem času však byla rušena, resp. dekonstitucionalizována. Souvisí to mimo jiné s nárokem moderního státu být držitelem monopolu na legitimní užití násilí za účelem udržení vnitřního pořádku a vnější bezpečnosti. Je to tím samozřejmější, mluvíme-li o demokratických právních státech, jež nejsou vůči občanům cizím represivním aparátem, zahrnují propracované systémy omezení moci i pestrou paletu právních prostředků ochrany individuálních práv. Občané se tak vůči svým státům nevyzbrojují.“ Návrh novely ÚZB se též vymyká z evropských tradic, přičemž ani ve Švýcarsku nic takového není, i když každý Švýcar, který je schopen bránit zem, má doma zbraň. Podle řady kritiků je novela ÚZB zbytečná, a je jí nutno chápat jako součást volebního populismu. Výbor Senátu pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost dne 15. srpna 2017 přerušil projednávání návrhu novely ÚZB do příští schůze výboru (usnesení č. 76), která byla dne 15. listopadu 2017. Po vystoupení zpravodaje Lásky a po rozpravě dne 15. listopadu 2017 výbor doporučil Senátu zamítnout návrh ústavního zákona, kterým by se měnil ÚZB (usnesení č. 96). Následně také ústavně-právní výbor na své 14. schůzi, konané 22. listopadu 2017, po rozpravě

doporučil Senátu projednávaný návrh ústavního zákona zamítnout. Návrh byl zařazen na schůzi Senátu dne 6. prosince 2017. V Senátu je zapotřebí k přijetí návrhu souhlasu tří pětinové většiny přítomných senátorů. Po obsáhlé a podrobné diskusi pro a proti (viz Senát: Stenozáznam 06.12) přistoupil Senát nejprve k hlasování o návrhu schválit přijetí ústavního zákona (registrováno 59 senátorů, kvórum 36, pro návrh 28, proti 19). Návrh byl zamítnut. Poté bylo hlasováno o zamítnutí návrhu (registrováno 56, kvórum 30, pro návrh 20, proti 25). Návrh byl zamítnut. Vzhledem k tomu, že Senát neschválil návrh zákona v navrženém znění a ani ho nezamítl a nelze návrh vrátit Poslanecké sněmovně, zákon definitivně nebyl schválen.

IV.

Zajímavou skutečností z hlediska ústavního práva je, že ÚZB doposud neupravuje přímo individuální práva a svobody. Jejich katalog obsahuje listina základních práv a svobod, takže inkorporace (včlenění) práva nabývat, držet a nosit zbraně a střelivo do ÚZB by byla nesystémová. Otázkou pak je, zda výše uvedené právo by mělo být spíše formulováno v listině základních práv a svobod. Navíc ÚZB v čl. 4 ústavně již zakotvuje kodifikaci branné povinnosti, přičemž její rozsah pak stanoví zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon),

ve znění pozdějších předpisů. Takže i z výše uvedeného se navrhovaná ústavní úprava ÚZB jeví jako nadbytečná.

V.

Návrh novely ÚZB je třeba též vnímat v kontextu snah Evropské komise omezit legální držení zbraní, a tak účinně a přiměřeně reagovat na komplexní bezpečnostní hrozby a posílit tak v tomto směru ochranu občanů EU. Plenární zasedání Evropského parlamentu 14. března 2017 schválilo návrh směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853, kterou se reviduje (ve směru zpřísnění) směrnice Rady č. 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní (směrnice o střelných zbraních), prosazovaný Evropskou komisí. Návrh byl schválen poměrem 491 ku 178 hlasům europoslanců, 28 se jich zdrželo. Směrnice 2017/853 vstoupila v platnost 13. června 2017 a státy EU ji musejí do právního řadu inkorporovat do 15 měsíců (termín o provedení transpozice je 14. září 2018). Revize směrnice o střelných zbraních mj. zakazuje: poloautomatické zbraně upravené z automatických zbraní, poloautomatické zbraně vybavené sklopnou nebo teleskopickou pažbou, poloautomatické zbraně na základě kapacity zásobníku, který je do nich zrovna vložen, tzn. více než 20 nábojů pro krátké a 10 pro dlouhé zbraně, směrnice zavádí povinnost registrovat nově vyrobené předovky (repliky historických zbraní používané v rekonstrukcích bitev) a povinnost

registrovat některé poplašné, signální i znehodnocené zbraně.

Stanovisko ČR i českých europoslanců k návrhu revize směrnice o střelných zbraních bylo v podstatě negativní. Proti návrhu revize směrnice o střelných zbraních se v ČR zvedla vlna nevole. Změny směrnice o střelných zbraních by se dotkly prakticky všech držitelů zbrojních průkazů v ČR a dále též blíže neurčeného počtu držitelů znehodnocených zbraní, poplašných zbraní a předovek i zásobníků, které zatím nepodléhají žádné evidenci. Podle kritiků novely směrnice o střelných zbraních jejím proklamovaným cílem není zabránit teroristům ve vyzbrojování, nýbrž hlavně omezit majitele legálně držných zbraní a trh s legálně držnými zbraněmi a také výrazně zasahovat do vnitřní bezpečnosti států, což je v rozporu s právem EU. I proto dne 9. srpna 2017 ČR podala žalobu k Soudnímu dvoru EU na zrušení novely směrnice o střelných zbraních. Žalobu proti Evropskému parlamentu a Radě podal vládní zmocněnec pro zastupování ČR před Soudním dvorem EU, který text vypracoval ve spolupráci s ministerstvem vnitra. Současně s požadavkem na zrušení revize směrnice o střelných zbraních podala ČR také návrh na odklad účinnosti revize směrnice o střelných zbraních, o kterém by mělo být rozhodnuto během několika měsíců.

Je logické, že schválená revize směrnice o střelných zbraních si dříve či později vynutí relativně rozsáhlé

změny českého práva upravujícího nabývání, držení a nošení zbraně a střeliva v civilní sféře. Proto ministerstvo vnitra připravuje novou právní úpravu držení zbraní, která zajistí vysoký standard ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, přičemž by se v budoucí právní úpravě zachovalo to, co v ČR funguje, např. požadavky na držitele zbrojních průkazů. V této souvislosti je otázkou, zda jít cestou novelizací stávajícího zákona o zbraních, či vytvořit zákon zcela nový. Podle Výhledu legislativních prací vlády na léta 2019 až 2021, který byl schválen usnesením vlády č. 91 ze dne 7. února 2018, má ministr vnitra v II. čtvrtletí 2019 předložit Návrh zákona o zbraních a Návrh zákona o nakládání se zbraněmi v oblasti vnitřní bezpečnosti.

VI.

Jak je v ČR notorickým zvykem, poté, kdy se návrhu novely ÚZB „chopily“ sdělovací prostředky, objevily se ve široké veřejnosti různé nepodložené a znervózňující fámy a ne kvalifikované i iluzorní názory a návrhy, jako například, že jakékoliv zbraně budou zcela volně k prodeji, mělo by dojít k hromadnému ozbrojování občanů ČR, každý občan ČR bude mít právo použít zbraň proti komukoliv, kdo vstoupí na jeho pozemek nebo do jeho obydlí, ozbrojení občané by se mohli podílet na boji s teroristy, jde o byznys zbrojařské lobby, jde o reakci na nízký počet příslušníků ozbrojených sil, Policie ČR a strážníků, jde o předvolební maškarádu, jde o téma pro zviditelnění se některých

politiků atp. nebo do jeho obydli, ozbrojení občané by se mohli podílet na boji s teroristy, jde o byznys zbrojařské lobby, jde o reakci na nízký počet příslušníků ozbrojených sil, Policie ČR a strážníků, jde o předvolební maškarádu, jde o téma pro zviditelnění se některých politiků atp. Představa, jak neorganizovaná skupina občanů ČR držitelů zbraní, „svátečních střelců“, zneškodňuje teroristy pak je z kategorie „hororu“. V této souvislosti lze jen doporučit každému, aby si důkladně přečetl důvodovou zprávu k návrhu výše uvedené ústavní novely, která je veřejně přístupná na stránkách PS, usnesení Stálé komise Senátu pro Ústavu ČR a parlamentní procedury č. 5 ze dne 11. července 2017 (senátní tisk č. 163/5) a stenozáznam ze schůzky Senátu dne 6. prosince 2017. Uvedený návrh ústavní

novely neprošel celým legislativním procesem, včetně schválení a publikování. Navíc navržená ústavní novela se vůbec netýkala stávající zákonné úpravy nabývání, držení a nosit zbraně a střelivo, ani stávající branné legislativy. Je také otázkou, jaký vliv by měla uvedená ústavní novela ÚZB na aplikaci revidované evropské směrnice o střelných zbraních, která zpřísňuje nabývání a držení střelných zbraní.

Závěr

Na základě výše uvedeného na otázku, zda měl parlament schválit ústavní úpravu práva občanů ČR nabývat, držet a nosit zbraně a střelivo – ano, či ne?, se autor příspěvku přiklání k zápornému stanovisku. Současně je zastáncem velmi přísné zákonné regulace nabývání, držení a nošení zbraní a střeliva, restriktivního

(omezujícího) a nikoliv extenzivního (rozšiřujícího) charakteru. Bezpečnost ČR musí primárně zajišťovat především vysoce kvalifikované ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby (čl. 3 odst. 1 ÚZB). Státní orgány, orgány územních samosprávných celků a právnické a fyzické osoby jsou povinny se podílet na zajišťování bezpečnosti ČR. Rozsah jejich povinností a další podrobnosti stanoví (musí) zákon (čl. 3 odst. 2 ÚZB). Podle autora příspěvku je stávající ústavní úprava podílení se občanů ČR na zajišťování bezpečnosti ČR vyhovující, není jí potřebné změnit. Naproti tomu zákonná úprava však nemůže být rigidní, nýbrž se musí vyvíjet s ohledem na vnitrostátní i mezinárodní bezpečnostní situaci.

Doporučená literatura

- [1] KLÍMA, K., a kol. Komentář k Ústavě a Listině. 2. rozšířené vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 1441 s. ISBN 978-80-7380-140-
- [2] KOMENDA, J. Zbraně a střelivo mezi paragrafy. 1. vydání. Brno: Jan Komenda, 2003. 266 s. ISBN 80-86687-03-1.
- [3] KOMENDA, J. Zákon o zbraních v praxi. 1. vydání. Brno: Jan Komenda, 2005. 185 s. ISBN 80-239-4102-X.
- [4] MAN, V., SCHELLE, K. Základy ústavního práva. 6. doplněné a aktualizované vydání. Ostrava: Key Publishing, s. r. o., 2013. 255 a. ISBN 978-80-7418-190-0.
- [5] PAVLÍČEK, V., a kol. Ústava a ústavní řád České republiky. Komentář. 2. díl. Práva a svobody. Praha: Linde Praha, a.s., 2002. 1164 s. ISBN 80-7201-391-8.
- [6] ZOUBEK, V. Lidská práva-globalizace-bezpečnost. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 461 s. ISBN 978-80-7380-103-8.
- [7] Ústavní zák. č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, v úplném znění.
- [8] Listina základních práv a svobod, publikovaná pod č. 2/1993 Sb.
- [9] Zákon o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních).
- [10] Zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- [11] Sněmovní tisk 1021/0Novela ústavního zákona o bezpečnosti České republiky. Dostupné na <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=7&CT=1021&CT1=0>.
- [12] Směrnice Rady 91/477/EHS, o kontrole nabývání a držení zbraní. Dostupné na <http://forum.mujglock.com/smernice-rady-91-477-ehs-o-kontrole-nabyvani-a-drzeni-zbrani+15451.html>.
- [13] Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní. Dostupné na <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32017L0853>.